

והלא פסח וקמחא פסחא לא קרבו, שאין קרבים בה אלא נדרים
 ונדרות בלבד, ולא קרבנות חובה כפסח וחסאת. ומכיון ששתי
 מחשבות אלו אין נוהגות בבמה, אפשר ללמוד מחשבת חוץ למקומו
 ממחשבת שלא לשמה בקל וחומר.
 הגמרא מביאה מקור נוסף לפסול מחשבת חוץ למקומו לדברי רבי
 שמעון: וְאִיבְעִית אִימָא הַקְּיִשָּׁא הוּא – פסול חוץ למקומו נלמד
 מהיקש. שנאמר בשלמים (ויקרא יח ז) וְאִם הָאֵבֶל יֵאָבֵל מִבְּשֵׂר זָבַח
 שְׁלָמָיו בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לֹא יִרְצָה, הַמְקָרִיב אֹתוֹ לֹא יִחָשֵׁב לוֹ פְּגוּל יְהִיָּה,
 ופסוק זה נדרש, וְשְׁלִישִׁי זֶה חוּץ לְזִמְנוֹ – בחושב לאכול מבשר הזבח
 ביום השלישי לאחר הזמן שצויתה תורה לאכול. 'פגול' [זה] חוץ
 לְמִקְוָמוֹ – החושב לאכול מבשר הזבח חוץ למקום שצויתה תורה, אף
 מחשבתו פוסלת. ומכיון ששתי המחשבות הוקשו זה לזה בפסוק אחד,
 למדנו שבכל מקום שנוהג פסול חוץ לזמנו נהג גם פסול חוץ למקומו.
 רבא מבאר אופנים שההולכה נחשבת כעבודה שאי אפשר לבטלה:
 אָמַר רַבָּא, אִם תִּמְצִי לִזְמַר שְׂרָבִי שְׂמַעוֹן סָבַר לָהּ כְּבָרִיה רַבִּי
 אלעזר דְּאָמַר (להלן ב) בֵּין הָאוּלָם וְלִמְזִבְחָ צִפּוֹן – שהחלק הצפוני
 שבעזרה הנמצא בין האולם ולמזבח אף הוא קרוי 'צפון' ומותר
 לשחוט בו קדשי קדשים, אִין מְחַשְׁבָּה מוֹעֵלָת לַפְּסוּל וּלְפַגְל, הַהוֹלֶכֶת
 דֵּם חֲטָאוֹת הַפְּנִימִיּוֹת לְחוּץ הַהֵיכָל, אֲלָא אִם יִחָשׁוּב כֵּן מִשְׁעַת
 כניסתו לפתח אולם ועד שיכנס לפנים הדיחל. שהולכה זו אי אפשר
 לבטלה, אבל אם חשב בהולכת הדם עד האולם מכיון שאפשר
 לבטלה על ידי שישחט סמוך לפתח האולם, אין מחשבתו פוסלת.
 וְאִם תִּמְצִי לִזְמַר שְׂרָבִי שְׂמַעוֹן סָבַר לָהּ כְּבָרִי יְהוּדָה, דְּאָמַר לַהֲלֵן (טו)
 תוֹף עֲזָרָה מְקַדֵּשׁ – רצפת העזרה מקודשת כמזבח, וראוי להקטיר
 עליה קרבנות, אִין מְחַשְׁבָּה מוֹעֵלָת הַהוֹלֶכֶת סִילּוּק מְזִיבִין –
 כשמסלק את בזיכי הלבונה מעל השלחן ומוליכים להקטירם על מזבח
 החיצון אֲלָא אִם חָשַׁב כֵּן בְּשַׁעָה שְׂמוּלִיכִים מִפְּתַח הַיֵּכָל וְלַחוּץ – ועד
 שיגיע לציצאיה מהאולם, שהולכה זו אינה יכולה להבטל. אבל בתוך
 ההיכל אפשר לבטל את ההולכה, שרשאי להעמיד את השלחן סמוך
 לפתח ההיכל, ולא יהיה צריך להוליך את הבזיכים בהיכל.
 וְאִם תִּמְצִי לִזְמַר שְׂקָבֵר רַבִּי שְׂמַעוֹן שְׂקוּדִישָׁת הַיֵּכָל וְאוּלָם חֲדָא הִיא
 – שקדושה אחת להם, אִין מְחַשְׁבָּה מוֹעֵלָת, אֲלָא אִם חָשַׁב בְּשַׁעָת
 הולכת הבזיכים מתחילת עובי כותל פְּתַח הָאוּלָם וְלַחוּץ – ועד
 שיצא מחוץ לחלל הפתח. אבל בתוך האולם יכול לבטל את ההולכה
 על ידי שיעמיד את השלחן סמוך לפתח, ומיד שיצא מחלל פתח יכול
 להקטיר את הבזיכים על רצפת העזרה.
 וְאִם תִּמְצִי לִזְמַר שְׂתוּף חֲלַל הַפְּתַח שֶׁל הָאוּלָם, הִרִי הוּא פְּלַפְּנִים –
 כותך האולם עצמו, אִם כֵּן אִין מְחַשְׁבָּה מוֹעֵלָת הַהוֹלֶכֶת הַבְּיָבִים,
 אֲפִילוּ לֹא בַּהֲלוּךְ פְּסִיעָה אַחַת שְׁלִימָה, אֲלָא בְּכָרִי הוֹשְׁטָת יָדוֹ –
 בשעה שעומד בפתח האולם ומושיט ידו לרצפת העזרה בכדי
 להקטיר שם את הבזיכים. וְאִם תִּמְצִי לִזְמַר שְׂרָבִי שְׂמַעוֹן סָבַר
 שהולכה כְּבָרִי – שמקרב את הקומץ או את הבזיכים למקום
 הקטרות בשלושת היד, לֹא שְׂמָה הוֹלְכָה – אין היא נחשבת כהולכה,
 מפני שאינו הולך ברגליו, אִם כֵּן אִין מְחַשְׁבָּה מוֹעֵלָת כָּלֵל הַהוֹלֶכֶת
 הבזיכים, שאפשר לסדר את השלחן בסוף חלל פתח האולם ולהקטיר
 את הבזיכים בסמוך על רצפת העזרה, והושטת היד לרצפה שנעשית
 שלא ברגל אינה הולכה, ומאחר ואפשר לבטל את ההולכה, לדברי
 רבי שמעון אין מפגלים בה.
 הגמרא דנה האם הולכה כשרה בור: אָמַר לִיָּה אֲבִי לְאִמְרִיהָ דְּרַב
 הֶסְדָּא, בְּעֵי מִינְיָה מֵרַב הֶסְדָּא, הוֹלְכָה כְּרַב מְהוּ – מה דין הולכת
 הדם הנעשית על ידי זר. אָמַר לִיָּה רַב חֶסְדָּא, הוֹלְכָה זֶה בְּזִרְהָ,
 וּמְקָרָא מְסִיעֵנִי – ויש ראייה לדברי מפסוק, שנאמר (דברים הימים ב' לה
 א) וְיִשְׁתַּמּוּ אֶת הַפֶּסַח וְיִזְרְקוּ לְכַהֲנֵיכֶם אֶת הַדָּם מִיָּדָם וְהַלּוּיִם
 מִפְּשִׁימָיִם, ומשמע בפסוק שהיו כהנים זורקים את הדם מידיהם
 של הזרים ששחטו, שהורים חזרו ולקחו את הדם מיד הכהן המקבל
 והוליכוהו לכהנים הזורקים את הדם על המזבח, ולמדנו שהולכה
 כשרה בור.
 רב ששת מקשה על דברי רב חסדא: מְתִיב רַב שְׁשֵׁת מְבַרִייתָא
 ששנינו בה, שוֹרְ, וְכֵן אֲזַנְן – כהן שמת אחד משבעה קרוביו, ואסור
 לעבוד ביום המיתה.

שבל שאינו על מזבח החיצון – שאין דמו נזרק על המזבח החיצון
 בשלמים, אִין בּוֹ מְשוּם פִּיגוּל, מפני שאי אפשר ללמוד משלמים
 לקרבן שאינו דומה להם.
 מתרצת הגמרא: אֲלָא הָא וְהָא – הן הברייתא שמחשבה מפגלת
 בטבילת אצבע והן הברייתא שאינה מפגלת, דעת רַבֵּן הוּן, וְלֹא
 קְשִׁינָא הסתירה ביניהן, כָּאֵן – הברייתא ששינוי שמחשבה אינה
 מפגלת, עוסקת בהפגלות החיצונות שאין מחשבה מפגלת בהן, וְכָאֵן
 ששינוי שמחשבה מפגלת בהפגלות הפנימיות, שבהן נאמר חיוב
 טבילת אצבע, ועבודה חשובה היא, ומחשבה מפגלת בה.
 מקשה הגמרא: חֲטָאוֹת הַחִיצוֹנוֹת פְּשִׁימָא שלא מועילה מחשבה
 בטבילת האצבע בדמן, שהרי לֹא מְתִיב בְּהוּ וְיִמְכַל הִפְהוּ אֲצַבְעוּ מִן
 הַדָּם. מתרצת הגמרא: אֲצַבְרִיף הַתָּנָא להשמיענו דין זה, פְּלִקָא
 דְעִמָּה אֲמִינָא הוֹאִיל וּבְתִיב בְּפִרְשָׁה הַעוֹסֶקת בְּדִינֵי חֲטָאוֹת
 החיצונות וְלִקְחָ הִפְהוּ מִדָּם חֲטָאוֹת בְּאֲצַבְעוּ' (שם ד' כה), מלשון 'ולקח'
 משמע שהוא בעצמו צריך לקחת את הדם, וְאִי אֲתִי קוֹף רַמִּי לְהוּ
 אֲרִיָּה – ואם יבא קוף וישליך את הדם על ידו, בְּעֵי לְמִישְׁקֵל זִימְנָא
 אֲחִירִיתִי – צריך הכהן לטוול מהדם פעם נוספת, אִם כֵּן כָּמָן דְּבְתִיב
 וְיִמְכַל דְּמִי – דומה הדבר כאילו נכתב בהן וְטַבַּל, ותועיל מחשבת
 פיגול בשעת טבילת האצבע, [קָא מְשַׁמְעוּ לֵן] לְהָבִי לֹא מְתִיב בְּפִסּוּק
 'וְיִמְכַל' אלא וְלִקְחָ, דְּמִשְׁמַע הָבִי וּמִשְׁמַע הָבִי, שמכר שלא נאמר
 בפירוש שצריך לטבול אצבעו בהם, ולמדנו שהטבילה אינה עבודה
 חשובה לפגל בה, ומתייבשת 'ולקח' ו'באצבעו' למדנו שאף בחטאות
 החיצונות צריכה לקחת הדם להיות באצבעו, ואם הדם הגיע
 לאצבע הכהן על ידי קוף, אין לתתו על המזבח.
 שנינו במשנה שְׂרָבִי שְׂמַעוֹן מְכַשִּׁיר פְּהִילוּדָה. הגמרא דנה באלו
 קרבנות מחשבה פוסלת בהילוך: אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן בֵּן לְקִישׁ אִף שְׂרָבִי
 שמעון מכשיר בהילוך, כל זה בחטאות החיצונות, אבל מוֹדָה רַבִּי
 שְׂמַעוֹן הַהוֹלֶכֶת חֲטָאוֹת הַפְּנִימִיּוֹת, שְׂאִם חָשַׁב בַּהוֹלֶכֶת דָּמָם
 לעשותם 'שלא לשמו' מְחַשְׁבָּה פּוֹסְלָת בְּהוּ, הוֹאִיל וְהוֹלְכָה זֶה הִיא
 עֲבֹדָה שְׂאִין יָכוֹל לְבַטְלָהּ, שאין זה ממדת דרך ארץ לשחוט בהיכל,
 וצריך לשחוט את החטאת בעזרה ולהוליך דמה להיכל.
 מקשה הגמרא: אִין יִתְכֵן שְׂרָבִי שְׂמַעוֹן מוּדָה בְּכֵן, וְהָאָמַר רַבִּי
 שְׂמַעוֹן (למקן מו), שבל קרבן שאינו קרב על מזבח החיצון בשלמים,
 אִין תִּיבִין עֲלוּי מְשוּם פִּיגוּל, ואם כן אף שאינו יכול לבטל את
 הולכת חטאות הפנימיות, אין חייבים עליהם משום פיגול, ומסתבר
 שהוא הדין שמחשבת שלא לשמו אינה פוסלת בהם. מתרצת
 הגמרא: אָמַר רַבִּי יוֹסִי כְּבָרִי תִּנְיָא אִף לְדַעַת רַבִּי שְׂמַעוֹן שְׂאִין
 חטאות הפנימיות מתפגלות לחייב כרת על אכילתן, מוֹדָה הִיָּה
 לְפִסּוּל – שהחטאת נפסלת מִקַּל וְחֹמֶר, וְמָה מחשבת שלא לשמו
 שְׂהוֹכְשָׁרוּ בְּשַׁלְמִים, ואינם נפסלים במחשבה זו, אִף עַל פִּי כֵּן פְּסוּל
 חֲטָאוֹת – פוסלת היא את החטאת, מחשבת חוץ לזמנו, שְׂפּוֹסֵל
 בְּשַׁלְמִים, אִינוּ דִין שִׁיפְסוּל אִם חֲטָאוֹת הַפְּנִימִיּוֹת. ואם חשב כן
 בהולכה שאי אפשר לבטלה, מחשבה פוסלת בה.
 הגמרא מבררת מניין למד רבי שמעון שמחשבת חוץ למקומו פוסלת
 בחטאות הפנימיות: וְאִשְׁבְּחֵן – ומצינו לימוד שמחשבת חוץ לזמנו
 פוסלת בחטאות הפנימיות, אבל עדיין קשה לדברי רבי שמעון,
 מחשבת חוץ למקומו – אם חשב בשעת שחיטת חטאות הפנימיות
 להקטיר אימוריהם חוץ לעזרה, מְנַלְלָא שמחשבה זו פוסלת בהם, אִי –
 אם נלמד כן ממחשבת חוץ לזמנו, ונאמר שכשם שהיא פוסלת
 בפנימיות כך תפסול גם מחשבת חוץ למקומו. יש לדחות ולומר, מָה
 לְחוּץ לְזִמְנוֹ שִׁבְּחֵן מחשבה חמורה היא, שהרי בקרבנות הקרבים על
 מזבח החיצון חייבים עליה כְּרָתָה, מה שאין כן מחשבת חוץ למקומו,
 שאין בה חיוב כרת, וְאִי – ואם נלמד מְשִׁלָּא לְשִׁמָּה שאף שאינה
 פוסלת בשלמים פוסלת בחטאות הפנימיות, קל וחומר שמחשבת חוץ
 למקומו שפוסלת בשלמים תפסול בפנימיות, יש לדחות ולומר
 שדווקא מחשבת שלא לשמה פוסלת בהם, שִׁבְּחֵן פסול זה חמור,
 שנוהג גם בַּפְּסָח – בקרבן הקרב בבמת יחיד בשעת היתר הבמות, מה
 שאין כן מחשבת חוץ למקומו אינה שייכת בבמה.
 מתרצת הגמרא: (חִיּוּב) פְּסוּל שְׂלָא לְשִׁמָּה כָּמָא נוֹהָה, הלא אינו נוהג
 אלא בַּפְּסָח וְחֲטָאוֹת, אבל שאר קרבנות אין נפסלים במחשבה זו.

46 הגמרא דוחה תירוץ זה: וְלֹא כָּל דָּבָר הוּא – וכי אין זה 'כל שכן',
 47 שאם בקדשי הַדָּבָר הַבְּיָת שחיטה הוּא עֲבוּדָה, וכי יתכן שבקדשי
 48 מִזְבֵּחַ שקדושתם חמורה מקדשי בדק הבית, שחיטתם לֹא עֲבוּדָה
 49 הִיא, כל שכן שגם בהם השחיטה עבודה. וחזרת הקושיא על דברי
 50 רבה ורב יוסף שאמרו שכל עבודה שאי אפשר לבטלה פסולה בור,
 51 שהלא שחיטה היא עבודה ואי אפשר לבטלה, וכשרה בור.
 52 הגמרא מיישבת את התירוץ: אָמַר רַב שִׁישְׁא בְרִיה דְרַב אֲדִי אֲבִי
 53 הדין כדברי רבה ורב יוסף, ושחיטה כשרה בור מפני שאינה עבודה.
 54 וגם שחיטת פרה אינה עבודה, וזה שצריך כהן לשחיטתה, מִיַּד דִּהוּה
 55 אֲמַרְאֵי נְנַעִים – הוא בדומה לראיית הנגעים, מִיַּד עֲבוּדָה הִיא
 56 וְכַעֲשֵׂה כְהוֹנָה – שאינה עבודה וצריך כהן שיראה אם הנגעים
 57 טהורים או טמאים. והוא הדין בפרה שציותה התורה שכהן ישחטנה,
 58 אין זה מפני שנחשבת כעבודה, ואין ללמוד מפרה לשאר הקרבנות
 59 שתחשב שחיטתם כעבודה.
 60 הגמרא מקשה על דברי רבה ורב יוסף שעבודה שאפשר לבטלה
 61 כשרה בור. מקשה הגמרא: וְהִיא הוֹלֵכַת אֲבָרִים לִבְשָׁשׁ – הולכת
 62 אברי העולה לכבש המזבח על מנת להקטירם, דְעֲבוּדָה שְׂאֵפְשָׁר
 63 לְבַטְלָהּ הִיא שאם ירצה יפשיט וינתח את העולה בסמוך למזבח, ואף
 64 על פי כן פסולה בַּזָּר, דְבִתְרִיב (ויקרא א י) וְהַקְרִיב הַכֹּהֵן אֶת הַכֹּל
 65 [וְהִקְרִיתָ] הַמִּזְבֵּחַ, וְאָמַר מֶרֶ, הַקְרִבָה זֶה הִיא הוֹלֵכַת אֲבָרִים
 66 לִבְשָׁשׁ.
 67 מתרצת הגמרא: הִיא דְנִגְלָא – במקום שגילה הכתוב שצריך כהן, נִגְלָא
 68 ואכן צריך כהן, וְהִיא דְלֵא נִגְלָא – אבל במקום שלא גילה הפסוק,
 69 לֹא נִגְלָא ואין לנו לחדש כן מדעתנו, ולכן רק בהולכת אברים שגילתה
 70 התורה שהכהן מצווה להוליק, אם יעשנה זר עבודתו פסולה. אבל
 71 בהולכת הדם שלא גילתה התורה שצריך כהן, לדברי רבי שמעון
 72 כשרה היא בור.
 73 שואלת הגמרא: וְלֹא כָּל דָּבָר הוּא – וכי אין זה כל שכן, וְמָה הוֹלֵכַת
 74 אֲבָרִים לִבְשָׁשׁ דְלֹא מְעַבְבָא בְּפִרְה בְּעֵינָה כְהוֹנָה – שאם הולכת
 75 אברים לכבש שאינה מעבבת את הכפרה, צריכה כהן שיעשנה,
 76 הוֹלֵכַת דָּם דְמְעַבְבָא בְּפִרְה [לֹא כָּל שְׂכָן] שתהיה צריכה להעשות
 77 על ידי כהן, אף לדעת רבי שמעון הסובר שהיא עבודה שאפשר
 78 לבטלה. וקשה, מדוע אמרו רבה ורב יוסף שלדברי רבי שמעון הולכת
 79 הדם הואיל ואפשר לבטלה, כשרה בור. מסיקה הגמרא: (מִיִּבְעֵיא)
 80 [כְּשֵׁיא] – אכן קשה הדבר.
 81 הגמרא מביאה דעה נוספת שאף לדברי רבי שמעון הולכה בור
 82 פסולה: אֵיתִיר [נמי], אָמַר עוּלָא אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזַר הוֹלֵכָה בַּזָּר
 83 פְּסוּלָה אֲפִילוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן שאמר שאין מחשבה פוסלת בהולכה
 84 מפני שאפשר לבטלה, אולם עבודה היא ואם יעשנה זר, תפסל.
 85 הגמרא דנה האם הולכה שנעשית שלא ברגל שמה הולכה: אֵיבְעֵיא
 86 לְהוּ, הוֹלֵכָה שְׁלֹא בְּרַגְלָא – המוליק את הדם למזבח שלא ברגליו
 87 אלא בהושטת ידו, שְׂמָה הוֹלֵכָה – האם נחשב הדבר כעבודת הולכה
 88 וזר פסול לעשותה, וכן אם יחשוב בה מחשבת פסול יפסל הקרבן, או
 89 לֹא שְׂמָה הוֹלֵכָה, ואין מחשבה פוסלת בה.

1 וכן כהן שִׁיבֹר – ששתה יין, וְכַעֲל מוֹם –או בעל מום, בְּקִבְלָה
 2 בְּהוֹלֵכָה בְּרִיקָה פְּסוּל – אם קבלו את הדם או הוליקוהו למזבח או
 3 זרקוהו על המזבח, עבודתם פסולה. וְכֵן כהן הַיֹּשֵׁב בשעת העבודה,
 4 וְכֵן העובד ביד שְׂמָאל, עבודתם פסולה. ומברייטא זו הפוסלת זר
 5 להולכה, קשה על דברי רב חסדא שהכשיר הולכה בור. מסיקה
 6 הגמרא: הַיֹּבֵתָא – אכן יש מכאן פירכא על דברי רב חסדא.
 7 הגמרא מבררת כיצד יתכן שדברי רב חסדא ידחו מהלכה. מקשה
 8 הגמרא: וְהָא רַב חֲסֵדָא לא חידש דין מסברא שיש להקשות עליו
 9 מברייטא, אלא קָרָא קָאמַר – למד דבריו מפסוק, ואיך שייך
 10 להקשות על כך מברייטא. מתרצת הגמרא: הפסוק מדבר דְעֵבִיד
 11 מְעֵשֵׂה אֲצַטְבָּא – שהור שימש כמקום שמניחים עליו דברים. כלומר,
 12 שהזוים עמדו בסמוך לכהנים שקיבלו את הדם, והכהן נתן לזר את
 13 הכלי עם הדם, והזר אחזו בידו עד שבה הכהן הזורק ונטלו ממנו,
 14 והזר לא קרב את הדם למזבח לא בהולכה ולא בהושטת יד.
 15 הגמרא דנה האם פסול הולכה בור תלוי במחלוקת חכמים ורבי
 16 שמעון במשנתיו: רַבָּה וְרַב יוֹסֵף דְאָמְרֵי תְרוּוּיָהוּ, הוֹלֵכָה בַּזָּר אם
 17 פוסלת את העבודה, או לא. תלוי בְּמַחְלֻקְתָּ רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרַבִּי
 18 שלפי רבי שְׁמַעוֹן דְאָמַר שְׁעֲבוּדָה שְׂאֵפְשָׁר לְבַטְלָהּ לֹא עֲבוּדָה
 19 הִיא, ואין מחשבה מועילה בה, הולכה בְּשֵׁרָה בַּזָּר. אולם לְרַבִּי
 20 הסוברים, שהולכה היא עבודה שאי אפשר לבטלה ומחשבה פוסלת
 21 בה. הולכה בור פְּסוּלָה.
 22 אביי מקשה על דין זה: אָמַר לִיה אֲבִי, וכי פסול עבודה בור תלוי
 23 בכך שתהיה זו עבודה שאי אפשר לבטלה, וְהָא שְׂחִיטָה דְעֲבוּדָה
 24 שְׂאֵי אֲפְשָׁר לְבַטְלָהּ, ואף על פי כן בְּשֵׁרָה בַּזָּר, ומאחר ולדברי
 25 חכמים מצאנו עבודה שאי אפשר לבטלה וכשרה בור, גם בהולכה
 26 יתכן לומר כן, וקשה על רבה ורב יוסף שאמרו שלדברי חכמים זר
 27 פסול להוליק מפני שאי אפשר לבטלה.
 28 מתרצת הגמרא: אָמַר לִיה, אין להביא ראייה משחיטה שגם עבודה
 29 שאי אפשר לבטלה אפשר להכשירה בור, מפני שְׂחִיטָה לֹא
 30 עֲבוּדָה הִיא – אינה נחשבת כעבודה, שהרי כל הפסולים כשרים
 31 לשחוט. אבל הולכה נחשבת ל'עבודה' ולדברי חכמים אי אפשר
 32 לבטלה, פסולה בור.
 33 מקשה הגמרא: וְלֹא – וכי שחיטה אינה עבודה, וְהָאמַר רַבִּי יוֹרְא
 34 אָמַר רַב שְׂחִיטָת פְּרָה אדומה הנעשית בַּזָּר פְּסוּלָה. וְאָמַר רַב עֶלְה
 35 – רב פירש את דבריו שטעם הפסול מפני שְׂאֵלְעוֹר וְחוּקָה בְּתִיב בַּה –
 36 שכתוב בפרשת פרה אדומה שאלעזר הכהן מצווה לשחטה, וכן נאמר
 37 בה 'זאת חקת התורד' (במדבר ט ז), ולשון 'חוקה' בא ללמדנו שכל
 38 הנאמר בפרה מעכב. ומאחר שמצאנו שבפרה אדומה לא התירה
 39 התורה שפסולים ישחטוה, אם כן מוכח שגם שחיטה היא עבודה.
 40 מתרצת הגמרא: שְׂאֵנֵי פְּרָה – שונה הפרה משאר הקרבנות, דְקִדְשֵׁי
 41 הַדָּבָר הַבְּיָת הִיא – שיש בה קדושת דמים בלבד ולא קדושת הגוף,
 42 וכמו בשאר דברים שהוקדשו לבדק הבית, וכיון שאין שייך בקדשי
 43 בדק הבית 'עבודה', על כרחך שזה שהצריכה התורה שדווקא כהן
 44 ישחט את הפרה, גזירת הכתוב היא, ואין ללמוד ממנה לשאר
 45 קרבנות שיש בהם 'עבודה'.

המשך ביאור למס' זבחים ליום ראשון עמ' ב

12 עוד מקשה הגמרא: הדלקת נְרוֹת המנורה דְגַם בה כְּתִיב (שמות ל ח)
 13 /בֵּין הָעֲרֵבִים, הָכִי נְמִי דְכוּלֵי יוֹמָא בְּשֵׁר יִזְיֵה להדלקה. מתרצת
 14 הגמרא: שְׂאֵנֵי הָתָם, דְכְּתִיב בה (שם כו א) /מְעַרְבֵי וְעַד בִּקְרָ, וְתִנְיָא,
 15 /מְעַרְבֵי וְעַד בִּקְרָ, תֵּן לָהּ לִמְנוּרָה כְּמוֹת שֶׁמֶן כְּמִדְתָּהּ זֶה, שְׂתִתָּה
 16 דוֹלְקָתָ וְהוֹלֵכַת מְעַרְבֵי וְעַד בִּקְרָ. ועוד דְבַר אַחַר דְרִשּׁוּ מִשֶׁם, שְׂאֵין
 17 לְךָ עֲבוּדָה בְּשֵׁרָה מְעַרְבֵי וְעַד בִּקְרָ אֱלֵא זֶה הַבְּיָד, שכל עבודות היום
 18 אינן כשירות לאחר הדלקת הנרות, שכן זו היא העבודה המאוחרת
 19 מכולן. ומכאן שהדלקתה היא רק בסוף היום.
 20 עוד מקשה הגמרא: הקטרת הַקְטָרֶת דְכְּתִיב בָּהּ (שם ח ל) /בֵּין
 21 הָעֲרֵבִים, הָכִי נְמִי דְכוּלֵי יוֹמָא בְּשֵׁר להקטרה. מתרצת הגמרא:
 22 שְׂאֵנֵי דִין קְטָרֶת

1 הגמרא מקשה על דברי בן בתירא ממקומות אחרים: וכי תְּמִיד
 2 של בין הערבים דְכְּתִיב גם בֵּיה /בֵּין הָעֲרֵבִים, הָכִי נְמִי תֵּאמַר
 3 דְכוּלֵי יוֹמָא הוא בְּשֵׁר, והרי זמנו הוא רק מחצות היום ואילך.
 4 מתרצת הגמרא: הָתָם – בתמידים מְדְכְּתִיב בתמיד של שחר (במדבר
 5 כח ד) /אֵת הַכֹּבֶשֶׁת אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבִּקְרָ, מְפַלֵּל הַתְּמִיד הַשְּׂנִי
 6 שנאמר בו /בֵּין הָעֲרֵבִים, הוא בֵּין הָעֲרֵבִים מִשֶׁם מחצות היום
 7 עד הלילה.
 8 מקשה הגמרא: אֵימָא תְּמִיד תָּד קרב דווקא בַּבִּקְרָ, אֵיךְ (והשני) קרב
 9 בְּזוּלָה יוֹמָא. מתרצת הגמרא: ממה שנאמר 'את הכבש אחד תעשה
 10 בבקר' משמע שרק אֶחָד קרב בַּבִּקְרָ, וְלֹא שְׁנַיִם קרבים בַּבִּקְרָ, ואין
 11 השני קרב אלא מחצות היום.